

Maaibeleid en biodiversiteit

Inbreng op 2 maart 2021

Datum 2 maart 2021

Auteur Ben Schulte

We zijn blij dat er een nota ligt op het gebied van biodiversiteit door maaibeheer ligt. De nota geeft goed aan wat er in Westervoort en Duiven aan de hand is en mogelijk is. In die zin is het een goed uitgangspunt voor het vervolg en daarmee kunnen we met beslispunt 1 grotendeels instemmen, behalve dan dat de titel suggereert dat het vooral over bermbeheer gaat, terwijl het in Westervoort over het anders maaien van gazons gaat en moet gaan. De conclusie daaruit voor Westervoort leidt echter niet tot beslispunt 2, waarmee we dan ook niet kunnen instemmen.

Immers:

In Westervoort zijn slechts twee typen gras (pag 13 van de notitie): enerzijds 2600 are gazon en anderzijds ruim 4000 are ruw gras in bermen en op oevers.

Dit ruwe gras op bermen en oevers wordt in Westervoort behoorlijk extensief beheerd (geklepeld), al kan dat voor de biodiversiteit wel op een betere manier gebeuren, zoals twee keer half maaien of zogenaamd sinusbeheer zoals in de gemeente Rheden.

Op het maaibeheer van de gazons kan in Westervoort een grotere vooruitgang qua biodiversiteit en bijvriendelijkheid behaald worde, waarbij de kosten ook meevallen.

We zijn erg blij dat het CDA met een rekenvoorbeeld in de technische vraag daar ook precies de vinger op heeft gelegd.

Beslispunt 2 suggereert dat scenario 4 het eerst haalbare scenario is, maar dat gaat alleen over het aanpassen van bermbeheer en dat is voor Westervoort slechts ten dele zinnig. Wij lezen uit de analyse in het rapport dat in Westervoort het gazonbeheer aangepakt moet en kan worden. Dat betekent inzetten op scenario 6 met op termijn ook kostenbesparing.

Voorzitter,

We lezen dat ambtenaren meedoen in het Gelders leernetwerk Ecologisch bermbeheer, maar het resultaat daarvan is nauwelijks in dit voorstel terug te vinden. Zelfs een verwijzing naar het onlangs vastgestelde Gelders Uitvoeringsprogramma Biodiversiteit kan er kennelijk niet van af. Dat stelt ons teleur. Dit uitvoeringsprogramma geeft allerlei kansen voor subsidie en kennisvermeerdering op het gebied van de versterking van Groen en biodiversiteit. Ik hoor graag alsnog van de wethouder hoe op dit Gelders uitvoeringsprogramma biodiversiteit wordt aangehaakt.

Ook in Zuid-Holland wordt op dit gebied uitgebreid samengewerkt in een samenwerkingsverband dat genoemd wordt De Groene Cirkel Bijenlandschap.nl en dat kennis bijeenbrengt uit onder meer het expertisecentrum bij Wageningen Universiteit en de BenchmarkGroen.nl. Daar vonden we een overzichtelijke brochure met een mooie kostenvergelijking van allerlei typen beheer. De conclusie over het bijvriendelijk beheer van parken en platsoenen is: *"De kosten van bijvriendelijk beheer zijn uiteindelijk vaak lager."*

<https://www.bijenlandschap.nl/zet-je-in/#in-park-en-plantsoen>

En dat is heel wat anders dan de teneur in het voorstel dat alleen over kostenverhoging praat. In dat overzicht staat dat er voor gras en gazonbeheer nog meer is dan maaien, klepelen, afvoeren en zuigen. Er is ook genuanceerder maaibeheer mogelijk dat leidt tot diverse soorten bloemrijk gras. Dat komt helaas in de notitie niet goed tot uiting, al zou je dat met enige goede wil in scenario 6 kunnen lezen. Voorzitter, ik raad het college/ de wethouder aan hiervan kennis te nemen, in aanvulling op de notitie.

Daarom, voorzitter, moet het, net zoals het CDA in de technische vraag impliciet suggereert, in Westervoort gaan om de omvorming van de strak gemaaide gazons. In plaats van wekelijks

maaieren voor een prijs van ca €50/are, naar het gedeeltelijk overgaan op een beheer van meer bloemrijke gazons of bloemrijk ruw gras, tegen een kostprijs van rond de €10 per are.

De volgende vijf aandachtspunten en aanbevelingen uit de notitie zijn daarbij wat ons betreft erg waardevol en willen we hierbij onderstrepen:

1. Uitgaan van ecologische verbindingzones (of een ecologisch netwerk), waar met relatief eenvoudige aanpassingen in het maaibeheer veel kan worden bereikt om de biodiversiteit te verhogen (pag 9 en 17); De structuur daarvan in Westervoort ligt erg voor de hand.
2. Continuïteit van het maaibeheer (pag 10 en 17): betekent kiezen voor langjarige beheerscontracten en verhogen van ecologische kennis bij uitvoerders.
3. Ecologische kennis in huis halen (pag 17) en dat opnemen in het bestek (aanbeveling, pag 16); Overigens heeft de gemeente Gennep onlangs met succes een andere wijze van aanbesteden (via de zogenaamde Rapid Impact Contract-methode) het groenonderhoud aanbesteed, waarbij de maatschappelijke meerwaarde en biodiversiteit een belangrijker rol heeft kunnen krijgen. Ik raad het college aan daar kennis van te nemen en dat bij de aanbesteding te betrekken.
4. Regelmatige monitoring van biodiversiteit en dat opnemen in het bestek (aanbeveling pag 16 en 17). Wat ons betreft krijgt het Kleurkeur van de Vlinderstichting daarbij een plek.
5. Communicatie en bewonersbetrokkenheid bij aanpassing van het maaibeheer (aanbeveling pag 16). Het inschakelen van de praktijkleerroute is daarbij een kansrijk hulpmiddel, ook bij de monitoring van de biodiversiteit (vorig punt).

We horen graag wat het college en de andere fracties van deze prioriteiten en suggesties vinden.

Dat er in Westervoort op korte termijn dus een andere biodiversiteitswinst te behalen is, dan het inzetten op scenario 4, betekent dat beslispunt 2 volgens ons dan ook aangepast moet worden, bijvoorbeeld:

2. Het maaibeheer van de gazons in Westervoort aanpassen richting bloemrijk gras en dat, in de geest van scenario 6, in de aanbesteding voor 2022 uit te vragen.

We komen met een amendement in deze richting, met medenemen van de inbreng van de andere fracties in deze commissie, waar we erg benieuwd naar zijn.

Deze bijdrage en de verwijzing naar de brochure Van het Zuid-Hollands Bijenlandschap wil ik graag delen.

Bronnen:

<https://www.bijenlandschap.nl/zet-je-in/#in-park-en-plantsoen>

<https://www.bijenlandschap.nl/wp-content/uploads/2016/06/Bijvriendelijk-beheer-brochure-10-digi.pdf>

.....

Meer expliciet gemaakt zijn de vragen dus:

1. Hoe wordt aangehaakt op dit Gelders uitvoeringsprogramma biodiversiteit?
2. Op welke wijze is de inhoud van de bovengenoemde notitie(s) over kosten maaibeheer vanuit het netwerk bijenlandschap.nl aanvullend op het voorstel en wat voor conclusie trekt u er uit?
3. Neemt u sowieso de aanbeveling over om voor bevordering van biodiversiteit uit te gaan van een ecologisch netwerk respectievelijk ecologische verbindingzones en bent u het met ons eens dat ligging van dit netwerk behoorlijk voor de hand ligt?
4. Aan welke termijn denkt u bij het aanbesteden?
5. Wilt u kennis nemen van de manier van aanbesteden van Groenbeheer (en goede ervaring daarbij) in de gemeente Gennep (<https://steenbreek.nl/ecologisch-bermbeheer-in-gemeente-gennep/>) en wilt u deze manier in overweging nemen bij de nieuwe aanbesteding?
6. Bent van plan om voor monitoring aan te sluiten bij Kleurkeur van de Vlinderstichting?
7. Wilt u in overweging nemen om de praktijkleerroute in te zetten bij de communicatie met bewoners hierover en wellicht bij het daadwerkelijk monitoren?